

Forskrift om Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Sunndal, Nesset, Oppdal, Lesja og Dovre kommuner, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Oppland fylker – vernealternativ 1 uten Snøheimvegen¹

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Klima- og Miljødepartementet

§ 1. Avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Nesset kommune: 123/1 (Eresfjord og Vistdal statsallmenning).

Sunndal kommune: 9/1, 9/2, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11/6, 11/7, 12/1, 12/2, 12/3, 13/2, 13/4, 13/6, 19/1, 19/4, 23/1, 23/2, 23/3, 23/4, 29/1, 34/2, 35/1, 36/1, 36/2, 37/2, 38/2, 38/4, 39/1, 40/3, 41/6, 41/7, 45/1, 45/2, 45/3, 45/15, 46/1, 46/2, 46/4, 46/8, 47/1, 47/2, 47/3, 47/5, 47/6, 47/8, 47/9, 47/10, 47/11, 47/12, 53/4, 53/6, 53/27, 53/60, 56/1, 56/2, 57/1, 121/1 (Sunndal statsallmenning).

Oppdal kommune: 60/1, 62/1, 62/2, 125/6, 126/1, 126/3, 126/4, 126/6, 127/1, 128/1, 128/2, 128/5, 129/1, 129/3, 130/1, 130/2, 132/1, 199/1, 356/1 (Oppdal bygdeallmenning).

Lesja kommune: 156/1 (Dalsida statsallmenning).

Dovre kommune: 1/1 (Hjerkinns utmåling) og 87/1 (Dovrefjell statsallmenning).

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca. 1851,8 km².

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk, datert Klima – og miljødepartementet.....20..... De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sunndal, Nesset, Oppdal, Lesja og Dovre kommuner, hos Fylkesmennene i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 2. Formål

Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

¹ Alle veger i tidligere Hjerkinnskytefelt er tilbakeført jf. vedtatte planer.

Formålet er videre å ta vare på:

- et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle.
- kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora
- elveslettelandskap med kroksjøer, meandrerende elv og åpne sandområder
- en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder
- vakre og egenartede landskap
- store alpine fjellmassiv omkring Snøhetta
- særpregede kvartærgeologiske forekomster
- kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerding, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, skiløyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b) vedlikehold av merka stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) oppsetting av saltstein i forbindelse med beiting i regi av beitelag.
- d) akutte sikringstiltak på Einøvlingsdammen. Det skal gis melding til forvaltningsmyndigheten i etterkant.
- e) tiltak for nødvendige istandsetting av strømkabel til Snøheim og Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta ved akutt utfall.
- f) tiltak i forbindelse med naturrestaurering og opprydding i tidligere Hjerkinnskytefelt i henhold til vedtatt prosjektplan.

g) nødvendige tiltak for uskadeliggjøring av eksplosivrester. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging av bygninger
- b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo som ikke kan medføre endret funksjon.
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) bygging av bruer og legging av klopper.
- e) oppsetting av skilt og merking av nye stier og skiløyper i henhold til retningslinjer i forvaltningsplan.
- f) ombygging og oppføring av anlegg og innretninger, herunder gjerder og sankekvever, i regi av beitelag i forbindelse med beitebruk i samsvar med forvaltningsplan.
- g) bruksendring av eksisterende bygninger.
- h) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- i) nødvendige tiltak i forbindelse med artsforvaltning.
- j) opplag av båt.
- k) tiltak i forbindelse med vedlikehold/oppgradering/fornyelse av strømkabel til Snøheim og Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta.
- l) vedlikehold og nødvendige tiltak på Einøvlingsdammen.
- m) vedlikehold av kjørespor mellom Hjerkinns og Snøheim (Gamle Snøheimvegen), eksisterende kjørespor til søndre Snøfjelltjønna og eksisterende kjørespor til Nedre [Vårstigseter](#) etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplan.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet.

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for:

- a) beiting.
- b) skånsom bruk av trevirke til bålrensing.
- c) plukking av bær og matsopp.
- d) plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e) bruk av kvist til snarefangst.

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) uttak av trevirke til brensel for hytter og buer som ligger i nasjonalparken.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet.

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt.

3.2 Bestemmelsen i pkt 3.1 er ikke til hinder for:

- a) jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- b) skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.
- b) kalking av vatn og elver som er nødvendig for å hindre at en art dør ut. Det skal gjennom forvaltningsplanen fastsettes et referanseområde som ikke kan kalkes.
- c) tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold, skjøtsel og uttak av kulturminner.

5. Ferdsel

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Organisert ferdsel og ferdsel som kan skade naturmiljøet

Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert ferdsel til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel til fots er tillatt i områder avsatt til formålet på vernekartet f.o.m. 1. desember t.o.m. 19. august.

Øvrig organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet, eller ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

5.3 Sykling, kjøring med hundespann og organisert bruk av hest

Sykling på kjøresporet mellom Hjerkinns og Snøheim (Gamle Snøheimvegen) er bare tillatt f.o.m. 1. juni t.o.m. 15. juli. Sykling er ellers bare tillatt på traseer og til tider som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

Kjøring med hundespann f.o.m. 1. desember t.o.m. 31. mars og organisert bruk av hest f.o.m. 1. juni t.o.m. 20. september er tillatt i områder avsatt til formålet på vernekartet. Kjøring med hundespann og organisert bruk av hest på andre traseer eller til andre tider må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

Bruk av hest til kløving og gjeting er tillatt.

5.4 Telting

Telting ut over en uke på samme sted krever særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandretelt med unntak av nærmere avgrensede områder med teltforbud jf. forvaltningsplan.

5.5 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.

5.6 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.7 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.

6.2 Bestemmelsen i pkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

- c) motorferdsel for nødvendig transport til og fra Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplan. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på strømkabel til Snøheim og Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta. Det skal gis melding til forvaltningsmyndigheten i etterkant.
- e) nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutte sikringstiltak på Einøvlingsdammen. Det skal gis melding til forvaltningsmyndigheten i etterkant.
- f) nødvendig motorferdsel i forbindelse med naturrestaurering og opprydding i tidligere Hjerkinnskytefelt jf. pkt. 1.2 f).
- g) motorferdsel i forbindelse med nødvendige tiltak for uskadeliggjøring av eksplosivrester jf. pkt. 1.2 g). Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre for utkjøring av saltsteiner etter pkt. 1.2 c) i regi av beitelag.
- c) flyging lavere enn 300 meter over bakken i forbindelse med beitedyrleting og dyretellinger.
- d) motorferdsel i forbindelse med tiltak som er nødvendige for artsforvaltning i samsvar med pkt. 1.3 i).
- e) bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort i samsvar med forvaltningsplan.
- f) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av ved, varer og utstyr til buer/hytter.
- g) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.
- h) nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift, tilsyn og vedlikehold av Snøheim turisthytte etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplan. Transport av materialer, varer og utstyr i forbindelse med drift og vedlikehold skal fortrinnsvis skje med luftfartøy. Motorisert ferdsel på barmark på kjøresporet mellom Hjerkinnskytefelt og Snøheim (Gamle Snøheimvegen) i forbindelse med drift av Snøheim kan skje f.o.m. 1. juni t.o.m. første hele helg i oktober.
- i) nødvendig motorferdsel langs kjøresporet mellom Hjerkinnskytefelt og Snøheim (Gamle Snøheimvegen) i forbindelse med sankning av beitedyr i regi av beitelag.
- j) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av ved, varer og utstyr til andre turisthytter etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplan.
- k) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy i forbindelse med fiskekultivering og kalking etter pkt. 3.3 a) og b).
- l) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av båt.
- m) nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold/oppgradering/fornyelse av strømkabel til Snøheim og Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta.
- n) nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak på Einøvlingsdammen jf. pkt. 1.3 l).
- o) nødvendig transport av ved, varer, utstyr og materialer til hytter ved søndre Snøfjelltjønnen på barmark etter eksisterende kjørespor angitt i forvaltningsplanen.
- p) motorferdsel på kjøresporet til Nedre Vårstigseter i forbindelse med jordbruksdrift i samsvar med forvaltningsplan.
- q) motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av kjøresporene til søndre Snøfjelltjønnen og Nedre Vårstigseter, og kjøresporet mellom Hjerkinnskytefelt og Snøheim (Gamle Snøheimvegen).

r) bruk av beltekjøretøy på vinterføre langs etablerte traseer for snømåling i forbindelse med drift av eksisterende kraftanlegg.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Støy og annen forstyrrelse

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt. Bruk av droner må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.